

A hozzászólás időpontja	Hozzászóló neve	A hozzászólás
2025.07.25 8:01	Péter Bányai	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: 3.3.2.1. Idegenhonos fajok visszaszorítása pontban előírt feltételeknek együttesen kell teljesülni, de a: 4.) az intenzíven terjedő idegenhonos fafajjal való fertőzöttség ténye és mértéke az Adattárban fafajsorban való megjelenés vagy megjegyzés formájában rögzítésre került, 5.) az intenzíven terjedő idegenhonos fa-vagy cserjefajok elegyaránya a leírólapon is feltüntetve 5-30% között van pontok egymásnak ellentmondanak. A 4. pontban szereplő „vagy megjegyzés formájában rögzítésre került” feltétel esetén az intenzíven terjedő idegenhonos fa-vagy cserjefajok elegyaránya nem éri el az 5%-ot ugyanis 5 % elegyarány fölött fafajsorban kell szerepelni!
2025.07.25 8:02	Péter Bányai	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: 3.3.2.4. Természetkímélő anyagmozgatás 1.) A támogatási kérelem benyújtását követően a támogatással érintett erdőrésztletben erdőterv szerinti fahasználat végrehajtására kerül sor. Az EÜ 10%-os, vagy az elrendelt fakitermelésen kívül mást nem is lehet végezni, mert az jogosulatlan fakitermelésnek minősül.
2025.07.25 8:03	Péter Bányai	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: 3.3.3.2. Tisztás visszaalakítása és fenntartása 1.) A kedvezményezettnek a tisztás visszaalakításához és fenntartásához szükséges fakitermelés esetén a kifizetési kérelem benyújtását megelőzően rendelkeznie kell az adott egyéb részletre vonatkozó fakitermelési bejelentővel. Itt terv- vagy tény-bejelentésre gondolt a szerző... pontosítani szükséges!
2025.07.25 8:03	Péter Bányai	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: 8.2. Igényelhető támogatás Maximálisan adható támogatás: kedvezményezettenként összesen 300.000 euró. Ez az előírás egy támogatási kérelmemre, vagy támogatási ciklusra vonatkozik?
2025.07.25 8:06	Péter Bányai	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: 13.1.2. A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó (pótolható) mellékletek listája: 2.) Tisztás visszaalakítása és fenntartása esetén a megvalósítás helye szerint illetékes nemzeti park igazgatóság hozzájárulását (3. melléklet). A 3.3.2.2. Tisztás visszaalakítása és fenntartása fejezetben előírt feltételek szerint: 3.) az alábbi természetvédelmi indokok valamelyike is fennáll: a) a tisztás visszaalakítását érvényes Natura 2000 fenntartatási terv alapján az erdészeti vagy a természetvédelmi hatóság előírja, vagy b) a tisztás visszaalakítása és fenntartása igazoltan legalább 3 védett, illetve fokozottan védett növény- vagy állatfajnak teremt élőhelyet, és a tisztás visszaalakításához és fenntartásához a megvalósítás helye szerint illetékes nemzeti park igazgatóság írásban hozzájárul (3. melléklet). Az illetékes nemzeti park igazgatóság hozzájárulását csak a 3.) b) feltétele teljesülése esetén kell csatolni, a 3.) a) feltétel teljesülése esetén nem kell!
2025.07.25 8:06	Névtelen	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: 2. melléklet – Erdő-környezetvédelmi terv és napló A napló lapokon több esetben „tervezett tevékenység” szerepel a táblázatok fejlécében „elvégzett tevékenység” helyett!
2025.07.28 18:40	Baksa Gábor	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: A természetkímélő anyagmozgatás célterület esetében a támogatható tevékenységek között az alkalmazható közelítési módok tekintetében javaslom az "önjáró gumikerekes eszköz"-t, tekintettel arra hogy haladni kell a korral illetve talán a legkíméletesebb technológia, szemben például a nem hatékony és elavult lóval történő közelítés esetén a ló okozta tiprási és vonszolási kárral, mint eróziós lehetőséggel. Az "önjáró gumikerekes eszköz", mint alkalmazható közelítési mód lehetőségének biztosításával lehet életszerű a kiírás mint ahogy az korábban szerepelt is a lehetőségek között!
2025.07.29 16:37	Gergán Szabolcs	Témakör: Támogatás célja, háttere Vélemény: 1. A Felhívás 1. pontjában megfogalmazott célok elérését, azaz az olyan erdőtervben foglalt kötelezettségeken túli önkéntes vállalású beavatkozásokat, melyek nyomán javulhat a meglévő erdők természetességi állapota, a 4. mellékletben szereplő „Tartalmi értékelési szempontok” nem, vagy csak korlátozottan segítik a következők miatt: Minél alacsonyabb az erdőrésztlet természetességi állapota, annál nagyobb szükség volna annak javítására. (Erre irányuló jogszabályi kötelezettség nincs, ez valódi többlet-vállalás.) Ezzel szemben az alacsonyabb természetesség kevesebb, a magasabb több pontot kap a 4. melléklet 1. pontja szerint. A természetszerű erdő természetességi állapotának fenntartása jogszabályi kötelezettség!
2025.07.29 16:39	Gergán Szabolcs	Témakör: Támogatás célja, háttere Vélemény: 2. - Nem védett, nem naturás, gazdasági elsődleges rendeltetésű, turistaúttal és közjóléti létesítménnyel nem érintett erdők esetében a támogathatóság csak a gazdálkodó üzemméretétől és a természetességtől függ. Konkrétan: egy 100 ha-t meghaladó üzemmérettel rendelkező természetes személy erdőgazdálkodónak csak a „természetszerű erdő” természetességi állapotú erdőrészteivel van esélye a minimális 30 pont elérésére (v.ö. előző pont). Álláspontom szerint a kis üzemméretű magán-erdőgazdálkodók kizárólagos támogatásán keresztül látványos eredmény elérése nem várható.
2025.07.29 16:39	Gergán Szabolcs	Témakör: Támogatás célja, háttere Vélemény: 3. A négy különböző célterület egyazon felhívás vagy egyazon szempontrendszer alapján történő bírálata szvsz. egyébként sem szerencsés. A négy célterület közül az Erdőtörvény szerinti természetességi állapot közvetlen javítását véleményem szerint kizárólag egy, „az intenzíven terjedő idegenhonos fa és cserjefajok visszaszorítása” célterület szolgálja, az összes többi legfeljebb (!) a természetességi állapot fenntartását, a beavatkozással okozott környezeti terhelés minimalizálását. Az előző ciklusban, vagyis a VP alatt az „Intenzíven terjedő idegenhonos fa és cserjefajok visszaszorítása” és az „Erdei tisztások kialakítása vagy helyreállítása” célterület a VP-ÖKO [VP5- 8.5.1-17], az „Erdőállományok kézimunka igényes ápolása” és a „Természetkímélő anyagmozgatás” a VP-EKV [VP4-15.1.1-17] felhívások alapján, eltérő szempontrendszer alapján kerültek elbírálásra.

2025.07.29 16:41	Gergán Szabolcs	Témakör: Pályázók köre Vélemény: 4. A Felhívás 2.2. pont b)-d) alpontjaiban szereplő „támogatásban részesült” illetve „kötelezettségvállalása áll fenn” vagy „kötelezettsége áll fenn” kifejezések a korábbi gyakorlat szerint még élő támogatási jogviszonyt jelentenek, azaz az olyan TO-tal rendelkező erdőrészetek, melyeknek a végrehajtására nyitva álló határidő még nem telt el, illetve a fenntartási időszak még nem ért véget, az új Felhívás alapján nem támogathatóak.
2025.07.29 16:42	Gergán Szabolcs	Témakör: Pályázók köre Vélemény: 5. Ez a jelen időpontig végre nem hajtott tevékenységekre nézve hátrányos, azon belül is elsősorban a korábban természetkimélő anyagmozgató programban támogatást nyert erdőrészetekre. Ezek végrehajtása ugyanis az eredetileg tervezett ütemezéshez képest - fapiaci tényezők kedvezőtlen változásai miatt - jelentős késedelembe van. A 2022. decemberében benyújtott, 2023. évben elbírált VP-EKV támogatási kérelmek végső végrehajtási határideje legkorábban 2027. év végén jár le. A kedvezőtlen piaci körülmények változatlansága esetén ezek végrehajtása egyelőre kérdéses, de a határidő lejártáig, vagy a jogosultságról történő lemondásig az új Felhívás szerinti támogatási kérelem a fenti értelmezés szerint nem nyújtható be. (Az más kérdés, hogy a tervezet szövegezése alapján a támogatás igénybevételeinek feltételei is jelentősen változnak, tehát a régi támogatási jogosultság egy az egyben nem feltétlenül vihető át az új Felhívás hatálya alá.)
2025.07.29 16:44	Gergán Szabolcs	Témakör: A felhívás egyéb feltételei Vélemény: 6. A VP felhívásoknál megszokottól eltérően a Felhívás szövegében a részterület állandósításával kapcsolatos előírás nem szerepel. A részterület határának azonosítására nem szükséges sem karó, sem festés elhelyezése. Támogatható változás, de akkor maradjon is így a Felhívás teljes időtartama alatt.
2025.07.29 16:45	Gergán Szabolcs	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: 7. A Felhívás 3.3.3. 9.) a) pontja szerint a 16/2024. AM rendelet szerinti feltételességi szabályok betartása kötelező. A „13. Biológiai sokféleség megőrzése – HMKÁ 8. előírás” alcím alatt szereplő 17. § c) pontja, valamint 36. §-a fa, bokor és sövény kivágására, csonkolására időbeli korlátozást állapít meg, miszerint koltési időszakban, illetve március 1. és augusztus 31. között ez a tevékenység tilos. A Felhívásban szereplő négy célterület egyike sem hajtható végre legalább cserje kivágása nélkül. Számos gyakorlati példa alapján ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy a beavatkozás vegetációs időszakban történő végrehajtása szakmailag indokolt lehet, különösen a kézimunka igényes ápolások esetében a felújítás első néhány évében. Egyértelműsíteni kell, hogy a hivatkozott időbeli korlátozás területi hatálya kiterjed-e a támogatott erdő- vagy egyéb részlet területére!
2025.07.29 16:46	Gergán Szabolcs	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: 8. A 2. melléklet dokumentumai nem segítik a tervek és a naplók kitöltésének gyakorlatát. Tekintettel arra, hogy a dokumentumok vezetése 5 éven keresztül folyamatosan elvárta, az egyes műveletek rögzítésére rendelkezésre álló 3 db sort meglehetősen kevésnek ítélem. Pdf dokumentum lévén a nyomtatvány szerkesztésére, új sor beszúrására nincsen lehetőség, több példány nyomtatvány felhasználásával vezetett dokumentáció oldalszámolására nincsen külön rubrika. A Felhívásban nem találom utalást arra nézve, hogy a dokumentációt naptári évenként, kifizetési kérelmenként vagy műveletenként kell-e új nyomtatvány felhasználásával vezetni. A nyomtatványokon évszámozás nem, csak keltezés szerepel, de nehéz kikövetkeztetni, hogy a konkrét dátum mely időpontra vonatkozik. A 'terv' lapokon szereplő „tervezett időpont”-ok mezőket végképp nehéz értelmezni. A sablonok alkalmazhatóságát javasolom alapos tesztelésnek alávetni.
2025.07.29 16:47	Gergán Szabolcs	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: 9. Az előírások értelmezéséből adódóan a Felhívás 3.3.2.1 1.)-6.) pontjai között „és” kapcsolat áll fenn. A 4.) és az 5.) pont szerinti feltételek egymásnak ellentmondóak. A 4.) pont szerint az intenzíven terjedő idegenhonos fafajjal való fertőzöttség tényét és mértékét az Adattárban fafajsorban való megjelenés vagy megjegyzés formájában kell rögzíteni, míg az 5.) pont az 5-30 % közötti fajfajsoros feltüntetést írja elő. Utóbbi alapján a 4.) pont által megengedett, csak és kizárólag megjegyzés szintjén rögzített előírás nem elegendő. A szabályozást egyértelművé kell tenni! A Felhívás 3.3.2.1. 3.) pontja erdőfelújítási kötelezettség alatt nem álló erdő esetében szerintem nem értelmezhető.
2025.07.29 16:48	Gergán Szabolcs	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: 10. A tuskókenés kiegészítő támogatás igénybevétele kapcsán elengedhetetlen a kellő hatékonyságú, adott felhasználásra engedélyezett növényvédő szer rendelkezésre állása. Tudomásom szerint erdőben történő felhasználásra, tuskók kezelésére jelenleg érvényes engedéllyel egyik szer sem rendelkezik, a szükséghelyzeti engedélyezési eljárás lefolytatása aránytalan terhet ró a gazdálkodókra.
2025.07.29 16:49	Gergán Szabolcs	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: 11. A tisztás fogalma a 2009. évi XXXVII. törvény (továbbiakban: Evt.) 13. § (1) bek. a) pontja szerint: „...erdőben természetes folyamat útján létrejött, vagy mesterségesen kialakított, erdei fajok által legfeljebb szórványosan, erdei cserjefajok által legfeljebb 50 százalékos mértékben fedett terület” Vagyis a jogszabály a fa- és cserjefajok szálsankénti vagy csoportos megjelenését és fenntartását a tisztás esetében sem zárja ki. Ezzel ellenétben a Felhívás szövege szerint a támogatott tevékenység megvalósítása során a tisztást teljes egészében mentesíteni kell a fa- és cserjefajok előfordulásától, már a csoportos (9m2) előfordulás is 10% szankcióval jár, ezt meghaladó borítottság teljes támogatás megvonást eredményez. Álláspontom szerint a szakmai szempontú természetvédelmi vagy közjóléti célú helyreállítás és fenntartás sem követeli meg feltétlenül az egyes fák, facsoportok, cserjés foltok maradéktalan felszámolását, sőt...
2025.07.29 16:51	Gergán Szabolcs	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: 12. Példának okáért az állami kezelésben álló Bak 18TI egyéb részlet csak akkor volna jogosult a támogatásra, ha a rajta álló fa- és cserjecsoportok maradéktalanul felszámolásra kerülnének? Az itt álló „néhai kocsányos tölgy”, és más idős, méretes, magas biológiai értékű faegyedek, és a még fiatalabb, majdani pótlásukra alkalmas faegyedek egyaránt? Vagy a 10% szankciót ezekben az esetekben eleve kalkulálni kell? A fa- és cserjecsoportok fenntartására 25-30% maximális borítottság előírását, vagy a Natura 2000 fenntartási terv, ennek hiányában a természetvédelmi kezelő előírásának betartatását javasolom. A Felhívás 3.3.2.2. 2.) pontja szerint feltétel, hogy a tisztás természetes úton történt elcserjésedése, vagy a beerdősülés ténye az Adattárban rögzítésre kerüljön. Ez a legjobb tudásom szerint csak a megjegyzés rovatban lehetséges, de ez a szakirányításom alatt álló erdők erdőterveiben gyakorlatilag nem fordul elő.

2025.07.29 16:52	Gergán Szabolcs	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: 13. A 3.1.1. pontban a célterület vonatkozásában általánosságban az erdősítés fejlődését szolgáló ápolásról van szó. A támogatás indokoltsága a kézi munkavégzés korlátozott rendelkezésre állása és magas fajlagos költsége miatt kellően alátámasztott. Ugyanakkor a szektor számára sérelmes, hogy nemcsak a természetes mageredetű, hanem a tuskózással/tuskómarással nem érintett, jellemzően ugyanúgy nem gépesíthető mesterséges erdőfelújítások kézi munkaigénye is hasonló mértékű, így utóbbiak kizárása a jogcím vonatkozásában nem indokolt. A Felhívás 3.3.3.3. 1.) pontja szerint a célállománynak megfelelő fajokok vezérhajításának magasságát a lágyszárú gyomnövényzet, vagy a célállománynak megfelelő fajoktól eltérő – nem védett – fa- vagy cserjefaj egyedeinek magassága 40 cm-nél nagyobb mértékben nem haladhatja meg. Mivel külön kitétel a Felhívásban nem szerepel, én úgy értem, hogy a feltételnek bármely időpontban teljesülnie kell.
2025.07.29 16:53	Gergán Szabolcs	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: 14. Az 1. melléklet (Fogalomtár) 10. pontja szerint gyomnövényzet: intenzíven terjedő lágyszárú vegetáció, amely a csemeték fejlődését gátolja. A fenti két bekezdés együttes értelmezésével a következő kérdések merülnek fel: A célállomány egyedeinek vezérhajítását 40 cm-t meghaladó, gyomnövényzetnek nem minősülő lágyszárú növényzet nem sérti a Felhívás előírásait. Álláspontom szerint ez helyes, az általános vágásterületi lágyszárú vegetáció általában nem veszélyezteti a magról történő természetes erdőfelújítás sikerét, ezért ápolásra kizárólag emiatt általában nincsen szükség. Ugyanakkor a hatályos szakági joganyagban illetve a Felhívásban és annak mellékleteiben az intenzíven terjedő lágyszárú fajok felsorolása nem szerepel. Amennyiben ez jogszabályban rögzített, a jogszabályt legalább a Fogalomtár szintjén be kell hivatkozni. Amennyiben nem, akkor az érintett fajok körét meg kell határozni.
2025.07.29 16:54	Gergán Szabolcs	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: 15. A célállomány egyedeinek vezérhajítását 40 cm-t meghaladó, a célállományhoz nem tartozó fajokok és cserjék eltávolításával kapcsolatos előírást szakmai tapasztalatom alapján egyértelműen túlzónak tartom különös tekintettel arra, hogy az előírásnak a teljes kötelezettségvállalási időszakban, azaz 5 éven keresztül folyamatosan teljesülnie kell. Ez az erdősítések felesleges túllépését, a támogatás mértékét meghaladó felesleges többlet-ráfordítást eredményez.
2025.07.29 16:55	Gergán Szabolcs	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: 15. A 3.1.1. pont a célterület vonatkozásában rögzíti, hogy a támogatás célja a talaj eróziójának, tömörödésének megakadályozása, a humuszos felső szint védelme, a visszamaradó törzsek kímélete az általános – jogszabályok szerinti – elvárást meghaladóan. Az elérni kívánt célt ugyanakkor nemcsak a visszamaradó állapottal szemben elvárt paraméterekkel rögzíti (a 3.3.3.4. 3.) pontja szerint), hanem a megvalósításra használható eszközök körét taxatív felsorolással korlátozza. Álláspontom szerint a megközelítés hibás a következők miatt: A Felhívás kevésbé koncentrálna a kívánatos cél elérését leíró paraméterekre, azt kizárólag a sérült törzsek számával és a kialakult közelítőnyomok mélységével írja le. Nem foglalkozik a talaj tömörödöttségével, a bolygatott talajfelszín területi kiterjedésével, a közelítőnyom hálózata megfelelő voltával, a sérült fák állományban betöltött szerepével, az okozott kár mértékével, súlyosságával.
2025.07.29 16:56	Gergán Szabolcs	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: 16. Az alkalmazható eszközök felsorolásában az előző ciklusokban széleskörűen alkalmazott „önjáró kerekes eszköz” nem szerepel, ugyanakkor a felsorolásban szereplő eszközök többsége a gyakorlatban egyáltalán nem terjedt el, illetve erősen visszaszorulóban van. A lóval, állati erővel vont fogattal történő közelítés széles körű felhasználását véleményem szerint napjainkban nem teszi lehetővé sem a rendelkezésre álló igavonó állatállomány, sem az ezek tartására alkalmas és hajlandó humán erőforrás rendelkezésre állása. Arról nem is beszélve, hogy az állati erővel történő közelítést a mai állatvédelmi irányelvek alapjaiban kérdőjelezi meg. (Kimondva jól hangzik, de az igavonó állatok fizikai megterhelését az erdei munkavégzés során elég egyszer megtapasztalni. Széles körű nyilvánosság elé vinni nem javaslom.)
2025.07.29 16:58	Gergán Szabolcs	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: 17. Az egyéb eszközöket (szán, kötélpálya, egyedi speciális kézi irányítású talajkímélő gumihevederes járószerkezetű eszköz, erdészeti csúszda, közelítő kerékpár) a legtöbb gyakorlati szakember csak hírből, vagy szakirányú tanulmányai idejéről, a tankönyvi ábráról ismeri, azok pontos definícióját a Felhívás sem rendezi. (Én még – régen – úgy tanultam, hogy a kötélpálya és a kötélدارu két külön fogalom, és használatuk Magyarországon még hegyvidéki viszonyok között sem indokolt, illetve rentábilis.) A felsorolásban szereplő eszközökre általánosságban igaz, hogy a magas beruházási-telepítési-üzemeltetési költségre, vagy az alacsony termelékenységére visszavezethetően a fajlagos, köbméterre vetített költségük rendkívül magas. Az általánosan elterjedt közelítő eszközök (pl. forwarder) fajlagos költségeihez hasonlítva a különbözet véleményem szerint bőven meghaladja a támogatás intenzitását, így a célterület nem érheti el a kívánt ösztönző hatást.
2025.07.29 16:59	Gergán Szabolcs	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: 18. Szakmai álláspontom szerint a fakitermelés, azon belül az erdőben történő anyagmozgatás, közelítés kíméletes voltát sokkal kevésbé az alkalmazott eszköz, sokkal inkább az alkalmazott technológia, és a hozzá társított technológiai fegyelem, a munkavégzés módja határozza meg. Kétségtelen tény, hogy a széleskörűen elterjedt forwarder adottságai lehetővé teszik a kíméletesnek egyáltalán nem nevezhető, erdőben semmilyen körülmények között el nem tűrhető munkavégzést, de a kárt adott esetben soha nem az eszköz, hanem a felhasználó vagy a felhasználás módja idézi elő. Szakmai tapasztalatom alapuló meggyőződés, hogy a Felhívás visszamaradó állapotra vonatkozó jelenlegi feltételeinek megfelelő munkavégzés arra alkalmas erdőben – kellő technológiai fegyelem mellett – csőrös vonszolóval végzett közelítés esetén is teljesíthető!
2025.07.29 17:02	Gergán Szabolcs	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: 19. Mindezek alapján véleményem szerint kíméletes munkavégzés támogatása nem az eszközrendszer korlátozásában kell megnyilvánuljon, hanem a szereplők megfelelő magatartásának díjazásában, az ezzel kapcsolatos többletköltségeik kompenzálásában. A Felhívásban legfeljebb technológiai korlátozásoknak van helye (pl. kötelező rövidfás munkarendszer), de csak kellően körülírt, definiált módon. Javaslom a célterület vonatkozásában a visszamaradó állapotra vonatkozó előírások, valamint a hozzá tartozó ellenőrzési szempontrendszer és a szankciók cizellálását, az alkalmazható eszközök korlátozásának elhagyását, legfeljebb technológiai korlátozások érvényesítését! Az „önjáró kerekes eszköz”, azaz a forwarder és a kihordó szerelvény kizárása a szolgáltató szektor jelenlegi gépesítettségi szintjén a célterület ellehetetlenülését fogja eredményezni! Söjtör, 2025. július 29. Gergán Szabolcs jogosult erdészeti szakszemélyzet ny.t.sz.: 5563 Meződi Erdő-Terv Kft. ESZV-kód: 102333
2025.07.30 12:02	Gergán Szabolcs	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: 20 Természetkímélő anyagmozgatáshoz kiegészítésként: A kitermelt bruttó köbméterenként 1 db fa megengedett sérülése szerintem egy olyan mutató, amivel épp az ellenkezőjét érjük el, mint amit szeretnénk, mert nem igazodik a faállomány paramétereihéz. Egy első TKGy esetében a kitermelt 30-35 m3/ha faanyag 6-7 db/ha faegyed sérülését engedi meg úgy, hogy a visszamaradó törzsszám akár 1000 db/ha is lehet. A támogatás mértéke viszont legfeljebb csak 540-630 €/ha lehet. Ugyanakkor egy méretes állomány esetében az 50 m3/ha-t meghaladó fakitermelés során akár 10 db/ha sérülés is megengedett a visszamaradó 150-250 db-ból, miközben a maximális 900 €/ha támogatás igénybe vehető. Nem kevésbé zavaró, hogy a kitermelt bruttó m3 és a kihordott nettó m3 gyakorlatilag minden esetben eltér. Fiatal állományok esetében jellemzően jelentősen, míg a véghasználat jellegű fakitermelések estében az eltérés csak 1-2 %. Naplózni a nettó m3-t lehet, a támogatás alapját is a nettó m3 adja.
2025.07.30 12:03	Gergán Szabolcs	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: 21. A felhívásban meghatározott paramétert szerintem éppen azokban a fiatal állományokban nehéz teljesíteni, amelyek kíméletére a legnagyobb szükség volna, és amelyekben a fakitermelés termelékenysége a legalacsonyabb, azáltal a legmagasabb a fajlagos költsége. Mégis ezeket támogatjuk évek óta az alacsonyabb összeggel. Ez az előírás szerintem a 124/2009. FVM rendelet megjelenése óta változatlan formában él, változtatása indokolt.

2025.07.30 13:21	Kovács Árpád	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: 2. melléklet 1. b) A naplóban is "Tervezett műveletek" és "tervezett időpont" van a "VÉGREHAJTOTT" helyett! Szerepeltetni kell-e a tervben és a naplóban az Adattárban / leíró lapon nem szereplő de a területen megtalálható fajok (kis elegyarányú és/vagy alsó szintű előfordulás, illetve nem állományalkotóként kezelt faj (inkább cserje jellegű)). 3.3.3.1. 1.) MINDEN idegenhonos fa- és cserjefaj teljes hiánya az elvárás? Azoké is, amelyek az Adattárban az erdő leírásában nem szerepelnek, illetve nem érik el a 3.3.2.1. 5.)-ban szereplő értékeket? Ezeket a kezelési tervbe és a naplózásban is szerepeltetni kell? Egy példa: Fehér (szürke) nyáras állományból akarom a 20 %, felső szintben levő zöld juhart visszaszorítani. Ki kell-e emellett irtanom teljesen a cserjeszintben levő, de leíró lapon egyáltalán nem, vagy legfeljebb megjegyzés szinten szereplő amerikai kőrist / gyalogakácot? A támogatási összegek nagyon alacsonyak. Ez legfeljebb 20-25%-os támogatási intenzitás!
2025.08.01 15:00	MEGOSZ	Témakör: Támogatható tevékenységek Vélemény: 3.3.3.4 Természetkímélő anyagmozgatásához az alábbi észrevételeket tesszük: A közelítési eszközök közül az önjáró kerekes eszközt kizárták a pályázatból, sajnos. Vélhetően annak köszönhetően, hogy a pályázók egy része LKT-val/ MTZ-vel vonszolva közelített és természetesen pályázott. Véleményünk szerint ez a megközelítése a problémakörnek helytelen. A teljes mértékben emelve történő kiközelítést lehetővé kellene tenni a pályázati felhívásnak. A vonszolás természetesen kizárt, kivéve lóval. Ugyanis a pályázati felhívás jelenlegi formájában olyan közelítési eszközöket támogat, amelyek szinte csakis unikális jelleggel fordulnak elő a hazai erdőgazdálkodási gyakorlatban, pl. közelítő kerékpár...Nem beszélve ezen módszerek termelékenységéről, amelyek messze alatta vannak a gépi közelítés hatékonyságánál. Fontos, hogy magánerdős érdekek is megjelenjenek a felhívásban, aminek hangsúlyos eleme az önjáró kerekes eszközök alkalmazhatósága és a felhívásba történő visszahelyezése lenne.!
2025.08.01 15:02	MEGOSZ	Témakör: Elszámolható költségek Vélemény: A pályázati felhívás tervezetében 18€/m3-rel támogatnák a természetkímélő anyagmozgatást, ami alacsony összeg. Javasoljuk legalább a 25€/m3 összeget alkalmazni.

Válasz
Köszönjük az észrevételt, a "vagy megjegyzés formájában" a felhívás szövegében való jelenléte tervezés során keletkezett szerkesztési hiba, a jelzett szövegrész törlésre kerül.
A megfogalmazás nem tartalmaz ellentmondást, a nyomatékositást szolgálja.
Köszönjük, pontosítjuk a felhívás szövegét, a Tisztás visszaalakítása és fenntartása célterület esetében a kifizetési kérelemhez végrehajtott fakitermelési bejelentővel kell rendelkeznie a kedvezményezettnek.
Az előírás egy támogatott esetén összesen, több támogatási kérelem benyújtása esetén a teljes támogatási ciklusra vonatkozóan (összessítve) értendő.
Köszönjük, pontosítottuk a szövegrészt.
Köszönjük, javítottuk a megszövegezést.
Az önjáró gumikerekes eszközök használata többek között az egyre enyhébb telek összefüggésében és a pályázati felhívás összefüggésében jelen beavatkozás keretében nem támogatható, szándékosan nem szerepel már a KAP Stratégiai Tervben.
Véleményünk szerint erre a felhívásra nem értelmezhető a kérdés, valószínűleg a szerkezetátalakításra vonatkozik. Jelen pályázati felhívás esetében nincs szükség természetességi állapot javításra.
Véleményünk szerint erre a felhívásra nem értelmezhető a kérdés, valószínűleg a szerkezetátalakításra vonatkozik. Jelen pályázati felhívás esetében nincs szükség természetességi állapot javításra.
A 2023-2027 közötti időszak KAP keretrendelete más szerkezetű, mint a korábbi, ezért az erdő-környezetvédelmi célú beavatkozásokat azonos támogatástípusban kellett megfogalmazni.

Köszönjük, igen,a kettősfinanszírozás kizárása miatt még fennálló kötelezettségvállalással nem adható be újabb pályázat.
A kettősfinanszírozás megelőzése miatt egy időben nem lehet két élő támogatási jogviszony. A korábbi élő támogatási jogviszonyról több éves kötelezettségvállalások esetében vis maior eljárás keretében lehet lemondani, új támogatási kérelmet csak ezt követően lehet benyújtani.
Köszönjük az észrevételt, a területhatár állandósítás a jegyzőkönyv felvétele alapján EOv koordinátákkal történik.
Köszönjük az észrevételt. A HMK 8 előírás nem vonatkozik erdőterületekre.
Köszönjük, pontosítottuk a mellékletet. A terv/tény naplók elkészítése során a kedvezményezettnek csak a rá vonatkozó oldalakat kell benyújtania kifizetési kérelmenként. A beszámolási időszak minden esetben két kifizetési kérelem közötti időszak.
A "vagy megjegyzés formájában" a felhívás szövegében való jelenléte tervezés során keletkezett szerkesztési hiba, a jelzett szövegrész törlésre kerül.
Létezik erdőgazdálkodásban tuskókenésre alkalmazható szer, például BFA+ (glifozát + metaszulfuron hatóanyagú).
Köszönjük észrevételét, pontosítottuk a felhívás szövegét.
Köszönjük észrevételét, pontosítottuk a felhívás szövegét.

A Felhívás 3.3.3.3. 1.) pontja vonatkozásában megerősítjük, hogy jól értelmezte a feltételben leírtakat,az előírásnak folyamatosan teljesülnie kell, bármely időpontban ellenőrizhetik.
A gyomnövényzettel kapcsolatos előírást pontosítottuk.
A feltételek garantált betartását ez a szabályozás biztosítja, a kedvezményezett döntése, hogy a támogatás igénybevételével együtt el kívánja-e azt végezni a támogatási feltételeknek megfelelően.
Az egyes felhívások esetében a szükséges és elégséges, legrelevánsabb paramétereket célozzuk meg, a további részparaméterek további ellenőrzési eljárást vonnak maguk után.
Az önjáró gumikerekes eszközök használata jelen beavatkozás keretében nem támogatható, szándékosan nem szerepel már a KAP Stratégiai Tervben.
A támogatott közelítési módok szakpolitikai döntés következtében éppen azért képzik a támogathatók körét, mivel használatuk gazdaságilag nem, ellenben környezeti hatás tekintetében megtérül.
A támogatott közelítési módok szakpolitikai döntés következtében éppen azért képzik a támogathatók körét, mivel használatuk gazdaságilag nem, ellenben környezeti hatás tekintetében megtérül.
A pályázati felhívás nem tartalmaz korlátozást, a nem támogatott eszközök is alkalmazhatók támogatás nélkül.
Köszönjük az észrevételt. Nem tartjuk indokoltnak az előírások és a támogatási kategóriák további módosítását. A támogatás egy ajánlat, az erdőgazdálkodó saját érdekében és/vagy kötelezően elvégzendő feladatok elvégzésére.
Köszönjük az észrevételt. Nem tartjuk indokoltnak az előírások és a támogatási kategóriák további módosítását. A támogatás egy ajánlat, az erdőgazdálkodó saját érdekében és/vagy kötelezően elvégzendő feladatok elvégzésére.

Köszönjük véleményét. A részletszabály megfogalmazása egyértelmű. Az érintett területen jelenlévő összes intenzíven terjedő fajra vonatkozik az előírás, függetlenül attól, hogy mely faj fafajsorban feltüntetett aránya következtében jogosult a kedvezményezett a támogatásra. A támogatási intenzitás egy ajánlat, az erdőgazdálkodó saját érdekében és/vagy kötelezően elvégzendő feladatok elvégzésére.

Az önjáró gumikerekes eszközök használata jelen beavatkozás keretében nem támogatható, szándékosan nem szerepel már a KAP Stratégiai Tervben sem. Nem a közelítési módszerek termelékenységéje, hanem környezeti hatásuk képezte a feltételek kialakításának alapját.

A támogatási összeg független szervezet által kidolgozott, tényalapú kalkuláción alapul, annak emelése jelenleg nem tervezett.